

2022

VÝROČNÁ SPRÁVA

AONE

ASOCIÁCIA
NA OCHRANU
NOVINÁRSKEJ
ETIKY

AONE

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky
Priemyselná 2, 824 73 Bratislava 26

do pozornosti: Ing. Karol Mitrík, predseda NKÚ SR

Vážený pán štátny tajomník

Radoslav Kutaš

AONE

Vážený pán štátny tajomník

Radoslav Kutaš

Ministerstvo kultúry SR

Vážený pán štátny tajomník

Radoslav Kutaš

Bratislava, 17. máj 2022

Vážená pani ministerka kultúry,

AONE

ASOCIÁCIA
NA OCHRANU

Úvod O nás Zbor zástupcov Dokumenty Tlačové správy Kontakt

ŠTATÚT

TLAČOVO-DIGITÁLNEJ RADY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

THE CODE OF JOURNALISTIC ETHICS

TR SR

TLAČOVO-DIGITÁLNA RADA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

ROKOVACÍ PORIADOK

TLAČOVO-DIGITÁLNEJ RADY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

PROBLÉM FONDU PRE INVESTIČNÉ

ASOCIÁCIA TLAČOVÝCH
VYDÁVATEĽOV

TR SR

TLAČOVO-DIGITÁLNA RADA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

MINISTERSTVO
KULTÚRY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

MEDIÁLNY ZÁKON

LEX KUCIAK

v Slovenskej
šéfredaktorov
krajine

o jeho vojnovom zločine. Jeho
e označuje za nepriateľov

protestoch v ruských mestách

š slová ako invázia, útok,
ormácie len z vládnych zdrojov.

Rusku. Ukrajinskí novinári

Dôležité je, že sa znovu

rajinskí kolegovia tam však

...redaktorov-na-podporu-nezavislych-novinarov-na-ukrajine-a-v-rusku/ Page 1 of 2

EK

REŠPEKTUJEME
ETICKÝ KÓDEX NOVINÁRA

EK

WE ABIDE BY THE CODE
OF JOURNALISTIC ETHICS

EK

ELFOGADJUK AZ ÚJSÁGÍRÓK
ETIKAI KÓDEXÉT

VÝROČNÁ SPRÁVA NEZISKOVEJ ORGANIZÁCIE ASOCIÁCIA NA OCHRANU NOVINÁRSKEJ ETIKY ZA ROK 2022

V Bratislave, dňa 20. 2. 2023

OBSAH:

ÚVOD	4
PREHLAD ČINNOSTÍ USKUTOČNENÝCH ORGANIZÁCIOU ZA ROK 2022	5
ROČNÁ ÚČTOVNÁ ZÁVIERKA A ZHODNOTENIE ZÁKLADNÝCH ÚDAJOV V NEJ OBSIAHNUTÝCH	7
VÝROK AUDITORA K ROČNEJ ÚČTOVNEJ ZÁVIERKE	7
PREHLAD O PEŇAŽNÝCH PRÍJMOCH A VÝDAVKOCH	7
STAV A POHYB MAJETKU A ZÁVÄZKOV ORGANIZÁCIE	7
ŠTRUKTÚRA A PERSONÁLNE OBSADENIE ORGANIZÁCIE	8

ÚVOD

Asociácia na ochranu novinárskej etiky v Slovenskej republike (AONE), so sídlom: Župné námestie 7, 811 03 Bratislava IČO: 31810055, DIČ: 2022035268, Registrovaná MV SR VVS/1-900/90-14425-2 je celoslovenské, neziskové, občianske združenie. AONE vznikla zakladacou zmluvou, ktorú podpísali dňa 2. októbra 2001 predstavitelia Slovenského syndikátu novinárov (SSN) a Združenia vydavateľov periodickej tlače Slovenska (ZVPTS), ktoré neskôr zmenilo názov na Asociácia vydavateľov tlače (AVT) a jeho aktualizovaný názov je Asociácia tlačených a digitálnych médií – ATDM. Na svojom zasadnutí dňa 17. 2. 2017 schválil Zbor zástupcov Asociácie na ochranu novinárskej etiky v Slovenskej republike (ZZ AONE) vstup IAB SLOVAKIA a spojenými silami začal proces transformácie výkonného orgánu Tlačovej rady Slovenskej republiky na Tlačovo digitálnu radu Slovenskej republiky (TR SR).

ASOCIÁCIA NA OCHRANU NOVINÁRSKEJ ETIKY V SLOVENSKEJ REPUBLIKE (AONE) SVOJÍM PÔSOENÍM SLEDUJE NASLEDOVNÉ VŠEOBECNE PROSPEŠNÉ CIELE:

- Podporovať a chrániť práva verejnosti na pravdivé, overené a odborne fundované informácie, s dôrazom na ochranu základných ľudských práv – slobody prejavu a práva na informácie;
- Aktívne spolupôbiť pri formulovaní etických princípov novinárskej práce a podporovať dobré medziludské vzťahy v oblasti žurnalistiky;
- Presadzovať znalosti etických princípov novinárskej práce medzi novinármi i vo verejnosti aj formou realizácie výskumov, poradenstva a vzdelávania novinárov, kvalifikovaným informovaním verejnosti a osvetovým pôsobením;
- Dohliadať na dodržiavanie etických zásad novinárskej práce v printových a digitálnych médiách tvorených na Slovensku a posudzovať sťažnosť na porušovanie týchto zásad;
- Dohliadať na dodržiavanie slobody tlače a voľný prístup novinárov k zdrojom informácií;
- Rozvíjať kontakty so zahraničnými organizáciami v oblasti novinárskej etiky;
- Spolupracovať so štátnymi orgánmi Slovenskej republiky a s organizáciami s podobným poslaním a cieľmi, pôsobiacimi na území Slovenskej republiky a v zahraničí;

RIADIACI ORGÁN ASOCIÁCIE NA OCHRANU NOVINÁRSKEJ ETIKY V SLOVENSKEJ REPUBLIKE (AONE):

Asociáciu na ochranu novinárskej etiky v Slovenskej republike (AONE) riadi Zbor zástupcov AONE, v ktorom má každá z členských organizácií po dvoch členoch. Na čele AONE stojí predseda, v tejto funkcii sa predstavitelia členov pravidelne striedajú.

ZBOR ZÁSTUPCOV ASOCIÁCIE NA OCHRANU NOVINÁRSKEJ ETIKY (ZZ AONE)

Mgr. Marian Zima
predseda (ATDM)

Mgr. Klára Grosmanová
podpredsedníčka (SSN)

Mgr. Bc. Martin Čorej
(IAB)

Mgr. Alexej Fulmek
(ATDM)

Mgr. Branislav Karvaš
(IAB)

PhDr. Monika Nemčeková
(SSN)

PREHĽAD ČINNOSTÍ USKUTOČNENÝCH ORGANIZÁCIOU ZA ROK 2022

Rok 2022 so sebou priniesol uvoľnenie v oblasti protipandemických opatrení a tak sa členovia výkonného výboru Asociácie na ochranu novinárskej etiky v Slovenskej republike – Tlačovo-digitálnej rady Slovenskej republiky po dlhom čase mohli opäť osobne stretnúť, aby prerokovali zaslané podnety a dôležité témy z mediálneho sveta.

Dianie v spoločnosti výrazne poznačila vojna na Ukrajine. Nadalej však pokračovali poľutovaniahodné slovné útoky politikov voči novinárom a médiám a ich zastrasovanie. Aj vražda novinára Janka Kuciaka a jeho snúbenice zostala stále nedoriešená.

Pokračovali ba sa stupňovali problémy člena Asociácie na ochranu novinárskej etiky v Slovenskej republike – Slovenského syndikátu novinárov, ktorý nadalej neplatením členského negatívne ovplyvňoval možnosti medzinárodnej integrácie AONE a TR SR v štruktúrach AIPCE – The Alliance of Independent Press Councils of Europe, ktorá už od roku 1999 vytvorila v Londýne efektívnu celoeurópsku sieť orgánov etickej samoregulácie, ktoré úzko spolupracujú a pravidelne si vymieňajú skúsenosti.

Vojnový konflikt sa stal katalyzátorom zvýšenej pozornosti voči javom ohrozujúcim demokraciu. Zintenzívnila sa diskusia o hraniciach slobody slova v kontexte dezinformácií a falošných správ. Zasahovanie voči dezinformačným webovým stránkam vyvolalo otázky – ako obmedziť šírenie dezinformácií a nenávisť a zároveň zachovať nezávislosť médií, slobodu prejavu a právo na informácie? Ukázalo sa tiež, aká nevyhnutná je transparentnosť akéhokoľvek zásahu v tejto oblasti.

Vedenie AONE sa aktívne zúčastňovalo dialógu s vládou Slovenskej republiky, slovenskými europoslancami ako aj Stálym zastúpením SR pri EÚ v Bruseli ohľadne pripomienkovania novej európskej mediálnej legislatívy – EMFA – European Media Freedom Act-u, E-privacy, Artificial Intelligence a Political Advertising. Zapojili sme sa aj do práce skupiny expertov CMPF Media Pluralism Monitor 2022. Vedenie AONE sa zúčastnilo aj viacerých konzultácií so zástupcami Rady pre reklamu na tému činnosti orgánov etickej samoregulácie a úpravy mechanizmov ich pôsobenia.

AKTIVITY VÝKONNÉHO ORGÁNU AONE – TLAČOVO-DIGITÁLNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

TLAČOVO-DIGITÁLNA RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY V ROKU 2022 – (VÝROČNOM DVADSIATOM PRVOM ROKU SVOJEJ EXISTENCIE), PÔSOBILA V TOMTO ZLOŽENÍ:

Mgr. Alena Pániková – predsedníčka, **Ing. Ivan Podstupka** – podpredseda, **Mgr. Ivana Potočnáková** – podpredsedníčka, členovia Rady: **Mgr. Tomáš Kamenec**, **JUDr. Peter Kerecman, PhD.**, **JUDr. Marek Ogurčák**, **JUDr. Ľubomír Zlocha, PhD.** **Mgr. Valér Kot.**

Vo funkcii tajomníčky Rady pôsobila Ing. Eva Pauliaková MBA.

Prichádzajúcich podnetov bolo v roku 2022 pomenej, ale Rada musela opakovane udeliť sankciu: VÁŽNE ZNEPOKOJENIE vzhľadom na závažnosť porušení a porušení viacerých ustanovení Etického kódexu novinára. TR SR riešila podnety, ktoré namietali novinárske prešľapy pri používaní neprimeraných výrazových prostriedkov aj necitlivý zásah do súkromia obetí a ich blízkych, nerešpektovanie hodnôt osobnej slobody, spravodlivosti a slušnosti či porušenie pravdivosti a dôsledného overovania faktov či chýbajúci súhlas so zverejňovaním informácií zo súkromia dotknutých osôb.

Vo vypätej situácii vojnového konfliktu na Ukrajine dostala Tlačovo-digitálna rada SR menej podnetov na porušenia Etického kódexu novinára ako po iné roky, neznamená to však, že by situácia bola ideálna. Okrem podnetov, ktoré boli predmetom riadneho rozhodovania, TR SR využila aj svoje právo začať konanie „ex offio“, z vlastnej iniciatívy. V priebehu roka sa vyskytli aj také podnety, ktoré nespĺňali podmienky na prijatie a viaceré, ktoré sme pomohli vyriešiť k spokojnosti sťažovateľov radou či komunikáciou s médiami mimo formálneho procesu.

Členovia Tlačovo-digitálnej rady Slovenskej republiky diskutovali na aktuálnu tému zákazu niektorých webov a opatrení Národného bezpečnostného úradu. Najmä členovia z radov právnikov zdôrazňovali dočasnosť existujúceho riešenia a poukázali na potrebu dotvorenia legislatívneho rámca takéhoto vážneho zásahu do slobody informácií.

Rada zasadala v roku 2022 dvakrát (11. mája 2022 a 6. decembra 2022). Obe zasadnutia sa po dlhom čase uskutočnili za fyzickej prítomnosti členov TR SR a nie online ako v predchádzajúcom období.

ODPORCOM VYSLOVILA RADA:

0 × upozornenie

0 × znepokojenie

4 × vážne znepokojenie

1 × zastavenie konania

2 × Rada usúdila, že nebol porušený Etický kódex novinára

0 × Rada podnet odmietla

INÉ AKTIVITY RADY:

- Prípravné práce spojené s rozšírením TR SR o nových členov z radov vysielateľov a diskusie na prípadnú transformáciu a rozšírenie pôsobenia Rady
- Aktualizácia www.trsr.sk a publikované stanoviská a rozhodnutia
- Zvýšenie počtu signatárov Etického kódexu novinárov, publikovaného na www.trsr.sk
- Komunikácia s autormi EU projektu : Press Councils in the Digital Age
- Pripomienkovanie návrhov novej mediálnej legislatívy
- Konzultácie o etickej samoregulácii so zástupcami Rady pre reklamu

Počet relevantných podnetov zaslaných sťažovateľmi na posúdenie v roku 2022 nebol veľký, ale vzhľadom na počet opakovane udelených najprísnejších sankcií, išlo o závažné porušenia novinárskej etiky jedného subjektu.

ROČNÁ ÚČTOVNÁ ZÁVIERKA A ZHODNOTENIE ZÁKLADNÝCH ÚDAJOV V NEJ OBSIAHNUTÝCH

V súlade s § 4 ods. 2 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v platnom znení Asociácia na ochranu novinárskej etiky účtuje v sústave jednoduchého účtovníctva.

**Účtovná závierka je výsledným produktom účtovnej uzávierky.
Príprava a zostavenie účtovnej závierky sa skladá z 3 etáp:**

1 etapa:

Prípravné práce – sem patrí zúčtovanie všetkých účtovných prípadov za daný rok do peňažného denníka, vykonanie inventarizácie majetku a záväzkov a zaúčtovanie uzávierkových účtovných operácií

2 etapa:

Zatvorenie účtovných kníh t.j. účtovná uzávierka

3 etapa:

Zostavenie účtovných výkazov t.j. účtovná závierka

Účtovná uzávierka predstavuje sústavu výstupných informácií z bežného účtovníctva. Na základe účtovnej závierky Asociácia na ochranu novinárskej etiky, zostavuje Účtovnú závierku neziskovej účtovnej jednotky v sústave jednoduchého účtovníctva.

VÝROK AUDITORA K ROČNEJ ÚČTOVNEJ ZÁVIERKE

Príjmy Asociácie na ochranu novinárskej etiky v Slovenskej republike za rok 2020 neboli vyššie ako 165 969 eur, audit v súlade s § 33 ods. 3 Zákona vykonaný nebol.

PREHĽAD O PEŇAŽNÝCH PRÍJMOCH A VÝDAVKOCH 2022

AONE	PRÍJMY	VÝDAVKY	ZOSTATOK K 31. 12. 2022
Celkom	4 800 €	5 347 €	- 547 €

STAV A POHYB MAJETKU A ZÁVÄZKOV ORGANIZÁCIE 2022

Stav aktív k 31. 12. 2022 predstavuje sumu 322,58 €

- finančné prostriedky: 322,58 € (bežný účet a pokladňa)

- pohľadávky: - 6 350 € (členské SSN)

Stav pasív k 31. 12. 2022 predstavuje sumu 0 €

a) krátkodobé záväzky čiastku: 0 €

ŠTRUKTÚRA A PERSONÁLNE OBSADENIE ORGANIZÁCIE

K 31. 12. 2022 malo ZZ AONE 6 členov – 2 zástupcov Asociácie tlačných a digitálnych médií (ATDM), 2 zástupcov IAB Slovakia a 2 zástupcov Slovenského syndikátu novinárov (SSN). Tlačovo-digitálnej rade Slovenskej republiky predsedá Mgr. Alena Pániková a spolu s ňou je v TR SR aktuálne 9 členov.

Mgr. Marian Zima

predseda Zboru zástupcov Asociácie na ochranu novinárskej etiky v Slovenskej republike

The Alliance of Independent Press Councils of Europe was established in 1999 in London. AIPCE is a network of independent Press and Media Councils in Europe to enhance cooperation and exchange of information.

AIPCE has met each year since then – in Germany, Ireland, Malta, Sweden, Cyprus, Luxembourg, Bulgaria, Scotland, Germany again, Norway, the Netherlands, Russia, Belgium and Israel.

AIPCE is a loose network of independent content regulators for both press and broadcast media. Its annual conferences provide a forum for Media and Press Council representatives to discuss topical issues, to exchange ideas and to offer and receive advice. There is no formal membership and no central secretariat.

Statement of Aims

This statement of aims, drawn up at the Alliance's foundation, sets out the core beliefs of the participating organisations:

- that the regulation of editorial content in the media should be independent of government;
- that media content regulation, whether national or regional in its coverage, should be based on nations differing cultures;
- that the writing of Codes of journalistic ethics and their administration is the business of journalists and publishers, who take into account public feelings, and not the business of governments;
- that it is not possible to operate a universal Code of ethics, and that the imposition of supra national Codes and regulatory organisations, either at the European or global level, should be opposed.

While maintaining a European focus, AIPCE has welcomed to its meetings and activities representatives from other regulatory authorities. Details of those other regulatory authorities can be found on the Members page of this website.

Members of AIPCE maintain close contact with pan-European organisations such as the European Commission, UNESCO, the Council of Europe and the OSCE.

What is a Press Council?

Press Councils (or Media Councils) generally have two primary functions.

The first is the administration of an agreed Code of Practice and the investigation of complaints from members of the public about editorial content in the media. The second is the defence of press freedom. Some Press Councils fulfil explicitly only the first function – but in doing so must balance the rights of the individual and the rights of the press to freedom of expression.

Asociácia na ochranu novinárskej etiky v Slovenskej republike

IČO: 31810055, DIČ: 2022035268 Registrovaná MV SR
VVS/1-900/90-14425-2

Župné námestie 7, 811 03 Bratislava

www.aonesr.sk